

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 2.

W Krakowie 30 stycznia 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Cel wydawnictwa.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

informować mają peryodycznie koła kupieckie, rękodzielnicze i przemysłowe o pojawiających się licznie zarządzeniach w różnych dziedzinach życia gospodarczego.

Obok przeglądu nowych rozporządzeń zamieszczać będą „WIADOMOŚCI“ ważniejsze dla świata gospodarczego ogłoszenia władz i urzędów, rozpisania dostaw, oferty na towary sprowadzane z państw neutralnych, zmiany w przepisach o zagranicznym ruchu towarowym, donioślejsze zarządzenia w dziedzinie kolejnictwa i komunikacji pocztowej itd., przyczem znaleźć ma także uwzględnienie rozwój stosunków z Królestwem Polskiem.

Wydawnictwo Izby handlowej i przemysłowej wspomóż ma działalność krajowej prasy codziennej, która w szczerym tylko rozmiarze uwzględnić może żywotny dla sfer przemysłowych i kupieckich dział fachowych wiadomości gospodarczych.

Ograniczenia obrotu.

Uregulowanie obrotu starem żelazem.

Rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 5. stycznia 1916 L. 9. ustanowioną została specjalna organizacja dla handlu starem żelazem, która posiada wyłączne prawo zakupywania starożelaza do przetapiania i pakietowania, jakoteż wyłączne uprawnienie do dostarczania tego artykułu przedsiębiorcom, przetwarzającym stare żelazo.

Organizacja ta nosi tytuł „Alteisen-Kommission“ i ma siedzibę w Wiedniu I. Wipplingerstr.

Od dnia 5. stycznia 1916 obowiązującym jest każdy kupiec trudniący się zawodowo handlem starem żelazem oraz każdy przemysłowiec, w którego przedsiębiorstwie gromadzi się odpad starożelaza, zgłosić w pierwszych 8 dniach każdego miesiąca wszelkie zmiany zaszele w ubiegłym miesiącu w zapasach starożelaza.

Wykaz miesięczny obejmować ma:

1. stan zapasów z dnia 1-go każdego miesiąca.
 2. ilość dowiezioną, względnie przybyłą.
 3. wywóz oraz własne zapotrzebowanie,
 4. stan zapasów z ostatniego dnia miesiąca.
- Ilości podaje się w cetnarach metrycznych według sort.

Zgłoszenia przesłać należy Komisji, która posiada na ten cel specjalne formularze.

Zawarte przed dniem 8. stycznia transakcje w starem żelazie mogą być wykonane tylko za zezwoleniem tej Komisji.

Wysyłka starożelaza poza granice Austrii nie jest dozwolona.

Uregulowanie obrotu nasionami lnu.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 4. stycznia 1916 L. 7 podać ma każdy posiadający więcej jak 30 kg. nasion lnianych, wysokość swego zapasu Urzędowi gminnemu.

Daty zebrane ze wszystkich gmin przesyła Towarzystwa rolnicze przed dniem 26. stycznia

1916 ogólnemu Związkowi Stowarzyszeń rolniczych w Wiedniu (Allgemeiner Verband landwirtschaftlicher Genossenschaften in Oesterreich, Wien VIII. Langegasse 74).

Zabronionem jest użycie siemienia lnianego do innych celów niż do siewu. Wszelkie sprzedaże i kupna przed dniem 4 stycznia dokonane są nieważne, o ile towar nie został jeszcze odstawiony. Sprzedaż nasion lnu nastąpić może obecnie tylko za pośrednictwem wymienionego Związku.

Cenę maksymalną nasion lnianych ustala rozporządzenie na 120 K za 100 kg. Nasiona z dowodnie pierwszego zbioru po oryginalnem rosyjskiem siemieniu mogą być sprzedawane z dodatkiem 15 K.

Rozporządzenie przewiduje również możność rekwizycji zapasów nasienia lnianego.

Towar przywieziony z zagranicy nie podlega powyższemu ograniczeniu, ma być jednak podany władzom gminnym.

Obrót spirytusem zagranicznym.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 13. stycznia 1916 L. 14 rozciągnięto na spirytus, przywożony z zagranicy ograniczenia obrotu, obowiązujące dla spirytusu austriackiego.

Od 13. stycznia b. r. wolno tedy spirytus zagraniczny przewozić na kolejach i okrętach w obrębie monarchii jedynie za uzyskaniem poświadczenia przewozu (Transportbescheinigung).

Ograniczenia powyższe nie dotyczą transportów spirytusu z Węgier.

Ceny maksymalne na siano i słomę.

Rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 10. stycznia b. r. ustanowiono na wszelkie rodzaje siana (siano łąkowe, potraw, koniczyna, lucerna i t. d.) oraz słomę z pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa następujące ceny maksymalne:

luźne siano	K 13 za q ³
luźna słoma z omlotu cepowego	„ 9 „	„
„ „ maszyn.	„ 8 „	„

Przy sprzedaży siana prasowanego i sieczki zezwolonym jest dodatek do ceny maksymalnej w wysokości 1.50 K. za q³.

Przy sprzedaży hurtowej zezwala rozporządzenie na jednorazowy dodatek w wysokości 2.50 K. za q³.

Wywóz i przywóz towarów.

Zakazy wywozu z Monarchii.

W myśl rozporządzenia ministeryalnego z 31. grudnia 1915 rozciągnięto zakaz wywozu z Monarchii na następujące artykuły:

Cerezyna, surowy ozokeryt, (wosk ziemny), kozy, kozłeta, wlna drzewna (o ile nie służy wyłącznie do opakowania), dalej jedwab sztuczny, papę surową do wyrobu papy dachowej, papier do pakowania, kompresory i maszyny do chłodzenia, szkła optyczne, surowe i szlifowane, szmaty (gaigany), wszelkie odpadki przy fabrykacji papieru, makulatury, stare sieci, sznury, liny, dalej mydło, świece oraz sól kuchenną, odpadki skór.

Rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 14. stycznia 1916 rozciągnięto zakaz wywozu z Monarchii na asbest i wyroby asbestowe (z wyjątkiem łupku asbestowo-cementowego), grafit, odpadki tyglów grafitowych, kaoline, szmaty, magnezyt surowy i palony, cegły magnezytowe, cegły szmatowe oraz inne ogniotrwałe cegły i artykuły techniczne — dalej na wszelkie połączenia siarczane oraz sole siarczane i siarkowe.

Zakaz przywozu z państw nieprzyjacielskich rozszerzony został na następujące towary: szafran, pomarańcze, daktyle, ananasy, trufle, kapary, wreszcie na płyty marmurowe i alabastrowe.

Zakazy wywozu i przywozu z Niemiec.

Zakaz wywozu względnie przywozu towarów z Państwa Niemieckiego rozciągnięto został na następujące artykuły:

papier do druku, gładzony (satynowany), włókna fibrowe (Vulkanfaser), obuwie z drzewa.

Zabronionym został dalej wywóz siatek do oświetlenia i wszelkich naczyń izolacyjnych.

Zakazy wywozu z państw neutralnych.

Zakaz wywozu z Holandyi rozciągnięto między innymi na następujące artykuły: stearyna, kwasy tłuszczowe, parafina, produkty parafinowe, olej bawełniany, olej kokosowy, tłuszcz kokosowy, olej sezamowy, wszelkie tłuszcze z wyjątkiem margaryny, nasiona wyki, łubinu i koniczyny, szkarty papierowe, cement, szmaty lniane i bawełniane (z wyjątkiem firanek), konopie oraz nasiona buraczane wszelkich gatunków.

Wywóz nasion cebuli i szczypiorku z Holandyi może być znanym eksporterom dozwolony w pewnych ilościach.

Zezwolonym jest również wywóz czerwonej i pstrej fasoli na zasiew.

Nowe zakazy wywozu ze Szwecyi dotyczą następujących artykułów: mleko skondenzowane, surogaty kawy z korzeni cykoryi, kalosze, środki do szorowania i polerowania, świeże śledzie, białko, żółtko suszone i sproszkowane, przedza welniana, dekstryna stała lub płynna, klej, guma, cynk oraz zboże.

Od 18. stycznia b. r. zabroniony został dalej wywóz następujących artykułów ze Szwecyi: asbest surowy oraz wyroby asbestowe, masa izolacyjna i produkty z masy izolacyjnej, materiały jedwabne, tkaniny wełniane wagi ponad 200 gramów na metr kwadratowy, materiały kostyumowe z wełny ponad 300 gramów na metr kwadratowy, tkaniny bawełniane wagi ponad 100 gramów na metr kwadratowy, tkaniny wełniane z dodatkiem 25% jedwabiu wagi ponad 200 gramów na metr kwadratowy, następnie artykuły z wymienio-nych gatunków materyi wełnianych i bawełnianych.

Z Norwegii: kwasy tłuszczowe, materiały oraz odpadki konopi i pakuly konopne.

Zniesiono natomiast zakaz wywozu masła i zezwolono na wywóz skór.

Z Danii: Odpadki papierowe.

Z Szwajcaryi: Mączka dla dzieci, wyroby cukiernicze, preparaty słodowe, przyprawę do zup (Maggi'ego i inne), sosy, drzewo na łeczki, klepki, materiał do pakowania (skrzynie itd.) z miękkiego drzewa, deski, papier, asbest, mika, asfalt, butelki z ciemnego szkła, rowery, drożdże winne, barwniki z teru węglowego, farby anilinowe, antraceny, naftalinowe, terowe oraz indygo.

Wywóz nasion jarzynowych z Niemiec do Monarchii.

Wedle doniesienia Ministerstwa rolnictwa zezwolił rząd niemiecki na wywóz do Monarchii nasion jarzynowych z wyjątkiem następujących gatunków: ogrodowego grochu, fasoli, dużej fasoli (Puffbohnen), szpinaku, sałaty, endywii, ogórków, wszelkich gatunków cebuli, szczypiorku, kalafiorów, marchwi, białej i czerwonej kapusty, buraków jesiennych, kopru, majoranku oraz botwiny.

Podania o zezwolenie na wywóz wymienionych sort nasion z Niemiec wnosić należy na ręce rządu niemieckiego za pośrednictwem Ministerstwa rolnictwa.

Formularze podań są do nabycia w Izbie.

Sprawy handlowe.

Zakupno koniczyny nasiennej.

Zakaz wywozu koniczyny nasiennej utrzymany będzie w mocy do dnia 16. lutego 1916. W tym okresie winny koła rolnicze pokryć zapotrzebowania koniczyny nasiennej.

W drugiej połowie lutego dopuszczony zostanie wywóz koniczu tak, iż zakupno towaru dla własnego zapotrzebowania naszych interesentów natrafić może na trudności.

Izba handlowa i przemysłowa zawiadomiła o sytuacji handlarzy nasion okręgu.

Jarmark wiosenny w Lipsku.

Wydział jarmarków lipskich (Ausschuss der Leipziger Messe) podaje do wiadomości Izby, że

jak w latach ubiegłych odbędzie się w tym roku w Lipsku jarmark wiosenny w dniach od 6. do 11. marca w niezmiennym zakresie.

Wystawy wzorów obejmą wszystkie gałęzie przemysłu; spodziewany jest również liczny napływ wystawców i kupców, dla których Izba handlowa i miasto Lipsk starają się o wszelkie udogodnienia.

Do podróży wymagany jest należycie wystawiony paszport zagraniczny, opiewający na podróż do Niemiec.

Po wizę mają się interesowani zgłaszać w Konsulacie niemieckim osobiście, o ile nie są znani w konsulacie, gdzie złożyć należy 2 fotografie (identyczne z fotografią w paszporcie) i należytość wizyjną, wynoszącą wraz z portem zwrotnym 4.05 K.

Dla kupców i przemysłowców, udających się na jarmark, mają być orzeczone pewne ułatwienia.

Program tegorocznych jarmarków jest następujący:

Wystawa wzorów wyrobów ceramicznych, papierowych, szklanych, metalowych, drzewnych, skórzanych, galanterijnych, dalej perfumeryi, mydeł, przyborów do pisania, przyborów toaletowych, podróży, sportowych, instrumentów muzycznych, przyrządów naukowych itd.; trwać będzie od dnia 6. do 18. marca b. r.

Targ na przybory do palenia i wyroby tekstylne rozpocznie się dnia 30. kwietnia, na skórzane 1. maja; dnia 27. sierpnia powtórzoną będzie wystawa z 6. marca; targ na obuwie i wyroby skórzane rozpocznie się 27. sierpnia, na papierowe, kartonowe i sportowe 13. marca i 26. czerwca, na wyroby szrotkarskie 1. maja i 10. września; giełda na wyroby tkackie 10. marca, 9. czerwca i 8. września, a wystawa Towarzystwa niemieckich kuźniczy 3. i 4. maja.

W Izbie handlowej i przemysłowej przeglądając można spis firm, biorących udział w tegorocznej wystawie.

Wedle doniesień dzienników niemieckich, udzielać będą koleje pruskie zniżek na przejazd w polowie wysokości kosztów podróży. — Wystawiane przez Izbę handlową w Lipsku formularze uprawniać będą do wolnej jazdy powrotnej.

Ładunki okrętów „Ambra“ i „Moravia“.

Na podstawie doniesienia c. k. Ministerstwa handlu podaje się do wiadomości, że włoska komisja rozpoznawcza wszczęła dochodzenia celem ustalenia nazwisk właścicieli ładunków, znajdujących się na pokładzie austriackich parowców „Ambra“ i „Moravia“.

Firmy interesowane mają się w tej sprawie porozumieć z Tryesteńskim Towarzystwem Okrętowym (Triester Freie Schiffahrts-Aktiengesellschaft), jako właścicielem wymienionych okrętów.

Sekwestr własności austriackiej we Francji.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie wyłożoną jest lista austriacko-węgierskich poddanych, których własność uległa aż do końca roku 1914 sekwestrowi we Francji.

Osoby interesowane zasięgnąć mogą informacji w drodze pisemnej lub ustnej.

Przepisy dla kupców podróżujących zagranicą.

W biurze Izby przeglądając można zbiór przepisów o traktowaniu zagranicą austriackich i węgierskich kupców podróżujących i przewożonych przez nich próbek towarów.

Legitymacje na przewóz kufrów z wzorami.

Karty legitymacyjne na rok 1916 dla agentów podróżujących, na przewóz kufrów z wzorami po niższej taryfie, nabyć mogą firmy tut. okręgu w biurze Izby handlowej i przemysłowej. Należytość za wystawienie karty legitymacyjnej wynosi 30 hal., za wystawienie karty identyczności 20 hal. Ponadto dołączyć należy stempel na 1 koronę do karty legitymacyjnej.

Równocześnie wzywa się wszystkie firmy, które otrzymały karty legitymacyjne na rok 1915, aby złożyły je niezawodnie w biurze Izby.

Oferty na artykuły spożywcze.

C. k. austr. Muzeum handlowe w Wiedniu nadesłało Izbie handlowej i przemysłowej oferty na większe ilości następujących artykułów spożywczych:

solona słonina, konserwy rybne, śledzie, sardynki, klipfisz, daktyle, miód i rodzynki. Adresy i bliższe warunki w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Stosunki z Serbią.

Ochrona interesów gospodarczych w Serbii.

Ze względu na trudności, z jakimi spotyka się cywilny ruch towarowy do Serbii, objęła administracja wojskowa we własny zarząd zaopatrywanie ludności tamtejszej w artykuły koniecznego zapotrzebowania.

W tym celu urządziła c. i k. Jen. Gubernia wojskowa w Belgradzie własną Centralę składową w Belgradzie, która przyjmuje oferty na import środków spożywczych i artykułów codziennej potrzeby dla Serbii.

Oferty wysyłać należy bezpośrednio pod adresem „Zentralwarenlager des k. u. k. Militärgeneralgouvernements, Belgrad”.

Ochrona interesów gospodarczych w Serbii.

Celem ochrony austriackich interesów gospodarczych w okupowanych terenach Serbii wysłała Ministerstwo handlu dawnego kierownika Ekspozytury c. k. austriackiego Muzeum handlowego w Podgorica, p. Filipa Luksich, jako swego męża zaufania do Belgradu. Delegat Ministerstwa handlu zastępować ma interesy austriackich eksporterów na okupowanym terenie w Serbii. W szczególności udzielać ma p. Luksich interesentom wszelkich informacji o położeniu gospodarczym w Serbii oraz ma im być pomocnym przy ściąganiu pretensji do dłużników serbskich.

Firmy interesowane, mające wierzytelności w Serbii, zechcą nadesłać Izbie dokładny wyciąg swoich pretensji wraz z bliższymi informacjami o terminie płatności, warunkach zapłaty itd.

Pretensje austr. przedsiębiorstw w Serbii.

Banki i przedsiębiorstwa przemysłowe oraz kupieckie, które posiadają zakłady filialne w Serbii względnie inwestowały kapitał w przedsiębior-

stwach serbskich, zechcą wszelkie pretensje z tego tytułu zgłaszać w c. k. Ministerstwie handlu wraz z niezbędnymi oryginalnymi dokumentami. Zgłoszenia te przedkłada Ministerstwo handlu Komendzie etapowej 3. armii w Belgradzie.

Stosunki z Król. Polskiem.

Okręgi c. i k. Biur wywiadowczych.

Wedle obecnego podziału c. i k. terenu okupowanego w Polsce należą do zakresu działania poszczególnych biur wywiadowczych (Auskunftstellen) następujące obwody w Królestwie Polskiem:

- Do Biura wywiadowczego 1) w Krakowie, obwody: Kielce, Miechów, Olkusz, Dąbrowa, Jędrzejów, Pińczów, Busk, Włoszczowa, Opatów, Sandomierz. 2) w Piotrkowie: Piotrków, Opoczno, Końsk, Noworadomsk, Kozienice, Radom, Wierb-nik, 3) w Rzeszowie: Janów, Biłgoraj, Krasno-staw, Zamość, Lublin, Lubartów, Puławy, 4) we Lwowie: Chelm, Hrubieszów, Tomaszów, Kowel, Włodzimierz Wołyński i Luck.

Wolny przewóz spirytusu w Królestwie Polskiem.

C. i k. Jenoralna Gubernia Wojskowa zniósła gdniośnie do spirytusu zakaz wolnego przewozu w obrębie terenu okupowanego w Polsce.

Obecnie jest więc dozwolonym przewóz spirytusu pomiędzy okręgami Królestwa Polskiego.

Otwarcie Filii austr. Zakładu Kredytowego w Lublinie.

Austriacki Zakład Kredytowy otworzył Filie w Lublinie w Królestwie Polskiem.

Zadaniem Zakładu Filialnego ma być nawiązanie stosunków finansowych z Monarchią i przyspieszenie tą drogą rozwoju ekonomicznego kraju.

Rozpisanie dostaw.

Materyały wojskowe.

C. i k. Ministerstwo wojny rozpisuje na luty 1916 dostawę następujących artykułów: Postronki, latarnie na kółkach i pierścieniach.

odznaki dla robotników prowiantowych, odznaki dla pielęgniarzy, konfekcyonowane wstążki do wojskowych krzyżów jubileuszowych, narzędzia szewskie, narzędzia krawieckie, smołę szewską, szewską przędzę, szydła, świdry, klej, szydła siodlarskie, trzonki do szpadeł, rasple, przędzę kopną, przędzę maszynową czarną, białą i szarą, nici białe, czarne i surowe, kolki do obcasów, szczech, mieszane napastrki krawieckie, guziki niciane, guziki błyszczące, podwójne guziki, igły Singera Nr. 6, — igły do szycia Nr. 2 i 3., igły półdługie Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, haftki do bluz Nr. 1., zwykle haftki, oraz haftki do spodni.

Oferty wraz z próbkami (w jednym pakiecie) opatrzone stemplem za 1 kor. wnosić należy do 13. oddziału Ministerstwa wojny (Bestellgruppe) przed dniem 10. lutego 1916.

Oferta zawierać ma wszelkie dane, dotyczące gatunku, ceny, terminu dostawy i ilości towaru, który ma być dostarczony.

Formularze ofertowe do nabycia w Izbie.

Maszynki do strzyżenia.

C. i k. Ministerstwo wojny rozpisuje dostawę 4.000 maszynek do strzyżenia włosów z dwoma nasuwalnymi grzebieniami (Aufschiebkämme).

Oferty wnosić należy do dnia 15. lutego 1916 na drukowanych formularzach.

Przy wyznaczeniu ceny uwzględnić należy koszt przesyłki do magazynów mundurów wojskowych (Monturdepot) Nr. 4. (Kaiserebersdorf) lub N. 2. (Budapeszt).

Konfekcja wojskowa.

Centralny Magazyn mundurów węgierskiej obrony krajowej ogłasza rozprawę ofertową na dostawę materyi na bluzy i spodnie w kolorze szarym połowym oraz materyałów podszewkowych pod płaszcz, jakoteż onuczek wełnianych.

Oferty na nieograniczone ilości wnosić można każdego czasu pod adresem: Kommando des k. ung. Honvedzentralmonturdepots, Budapest, X. Elnökutcza 1.

Bliższe informacje w Izbie.

Srubby.

Ekonomat Pocztowy w Wiedniu rozpisuje dostawę sru b (Stock- und Bolzenschrauben), potrzebnych na rok 1916.

Oferty wnosić można do dnia 3. lutego 1916 r. do Ekonomatu Poczowego (Postökonomieverwaltung, Wien I. Postgasse Nr. 17), który dostarcza na żądanie bliższych wyjaśnień i formularzy.

Przewóz wełny, skór surowych i wyprawionych oraz konopi w terenie etapowym.

Wedle obwieszczenia Naczelnej Komendy Etapów, wolno w terenie etapowym wełnę oraz wysyłać jedynie pod adresem „Francesco Parisi, Wien, Matzleinsdorf zu Handen der Wollübernahmungskommission des k. u. k. Kriegsministeriums”.

Skóry surowe wolno wysyłać pod adresem garbarni prywatnych względnie fabryk skóry, o ile na liście przewozowym zamieści klauzulę zezwalającą właściwa władza wojskowa.

Skóry wyprawione wykluczone są od transportów prywatnych i mogą być przesyłane wyłącznie przez odnośne władze wojskowe.

Lenikonopie mogą być w Galicyi i na Bukowinie oraz w Królestwie Polskiem na lewo od Wisły zakupywane wyłącznie na rachunek „Zjednoczenia austriackich przedziałni lnu w Trutnowie” względnie Komarnie (Vereinigung der Flachsspinner der Monarchie in Trautenau bezw. Komorn).

Komunikacje.

Materyały budowlane dla odbudowy kraju.

Żądane przez władze kolejowe potwierdzenia oddawczej stacji, że przesyłka z wiezioną została ze stacji oddawczej furmankami lub torem przemysłowym, połączone były nieraz dla stron z pewnymi trudnościami. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podjęła tedy kroki o zmianę powyższego warunku przy załatwianiu reklamacji o dodatkowe stosowanie ulgi taryfowej dla materyałów, sprowadzonych do odbudowy kraju.

Dzięki przychylnemu stanowisku c. k. Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie zmieniono przepis powyższy o tyle, że dochodzenia, czy materyał sprowadzony zwieziony został do stacji oddawczej furmankami lub torem przemysłowym, będą odtąd przy załatwianiu reklamacji przeprowadzone z urzędu.

[Faint, mostly illegible text in the left margin, possibly bleed-through or secondary content.]

[Faint, mostly illegible text in the middle column, possibly bleed-through or secondary content.]

[Faint, mostly illegible text in the middle column, possibly bleed-through or secondary content.]

[Faint, mostly illegible text in the right margin, possibly bleed-through or secondary content.]